

Kuortaneen keskustaajaman kehittämishanke loppuraportti

KUORTANE

Elämisen hehkua

LEADER

Kuudestaan

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

1 Toteuttajan nimi

Kuortaneen kunta (0180117–6)

2 Hankkeen nimi ja hanketunnus

Kuortaneen Keskustaajaman kehittämishanke, 121525

3 Yhteenveto hankkeesta

Kuortaneen kunnan keskustaajaman kehittämiseksi toteutetaan yhteiskehittämisperiaatteella visiointi- ja suunnitteluhanke Leader-rahoituksella.

Hanke on tavoite toteuttaa kansallisarkkitehtimme Alvar Aallon syntymäpäitjän Kuortaneen keskustaajaman kulttuuriympäristön kehittämishankkeena, jossa yhteiskehittämisen keinoin aktivoidaan lähiyhteisöt, yrittäjät ja kunta jakamaan omia näkemyksiään Kuortaneen keskustaajaman kehittämiseksi. Näistä näkemyksistä tuotetaan kolme vaihtoehtoista visuaalista mallinnusta siitä, miltä Kuortaneen keskustaajama näyttäisi tulevaisuudessa. Mallinnukset otetaan huomioon tulevaisuuden kuntavetoisessa kaavasuunnittelussa ja keskustaajamaa kehitettäessä.

Hankkeessa on tavoitteena aktivoida eri yhteisöt yhdessä kehittämään omaa kulttuuriympäristöään. Hankkeessa hyödynnetään digitaalisia ja pelillisiä yhteiskehittämislustoja sekä erilaisia sidosryhmätilaisuuksia, joissa kuntalaiset, vapaa-ajan asukkaat, yhdistykset ja päättäjät voisivat jakaa omia ideoitaan, toiveitaan ja näkemyksiään keskustaajaman kehittämiseksi.

4 Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

4.1.1 ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Kuortaneen kunnan strategiassa todetaan, että kuntakeskuksen elinvoimaisuus ja sen edelleen vahvistaminen on kunnan elinvoimatekijä. Talousarvossa vuodelle 2019 on kirjattu lisäksi, että kunnan keskustaajaman kehittämiseksi toteutetaan yhteiskehittämisperiaatteella visiointi- ja suunnitteluhanke Leader-rahoituksella.

Kuortaneenjärven kulttuuriympäristön kehittäminen, johon keskustaajamakin kirkkorantoinen kuuluu, mainitaan erityisellä tavalla myös Kuudesta ry:n strategiassa. Hanke jatkaisi osaltaan aikaisempia kulttuuriympäristön tiedonkeruuhankkeita, kuten vuonna 2013 päättynyttä Nokiottien kotomaa-hanketta, jonka julkaisussa ”Kotiseudun kerroksia Kuortaneella” mainitaan muun muassa, että ”Keskustien näkymät ovat monien mielestä olennainen osa kuortanelaista kotiseutua.”

Asuminen, ihmiset ja ympäristö on Kuudesta ry:n toinen strateginen painopistealue, jossa asukkaiden ja ympäristön hyvinvoinnin kehittäminen sekä alueen vahvuuksien esille tuominen ja kehittäminen ovat toiminnan keskiössä. Keskustaajaman kehittämishankkeella pyritään juuri tähän.

4.1.2 hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa kansallisarkkitehtimme Alvar Aallon syntymäpäivän Kuortaneen keskustaajaman kulttuuriympäristön kehittämistä, jossa yhteiskehittämisen keinoin aktivoidaan lähiyhteisöt, yrittäjät ja kunta jakamaan omia näkemyksiään Kuortaneen keskustaajaman kehittämiseksi. Näistä näkemyksistä tuotetaan kolme vaihtoehtoista visuaalista mallinnusta siitä, miltä Kuortaneen keskustaajaman näyttäisi tulevaisuudessa. Mallinnukset otetaan huomioon tulevaisuuden kuntavetoisessa kaavasuunnittelussa ja keskustaajamaa kehitettäessä.

4.2 Toteutus

4.2.1 toimenpiteet

Käytännössä hanke on ollut kaksivaiheinen:

Ensimmäinen vaihe (syksy 2020 – kevät 2023)

Ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin tiedonkeruuta ja yhteisön aktivointia keräämällä eri sidosryhmien ideoita, toiveita ja näkemyksiä keskustaajaman kehittämiseksi järjestämällä erityisiä tilaisuuksia, joissa näkemyksiä kerättiin työpajatyöskentelyn kautta. Lisäksi suunnitelmassa oli myös muilla keinolla sitouttaa ihmisiä mukaan yhteiseen kehittämiseen.

1. Työpaja

Ensimmäinen hankkeen työpaja järjestettiin 16.9.2020 Nuorisokellarin tiloissa. Työpaja oli avoinna kaikille asiasta kiinnostuneille kuntalaisille, yhdistysaktiiveille, yrittäjille ja luottamushenkilöille. Työpajaan osallistui 9 innokasta, eri-ikäistä kuntalaista. Työpajassa käytiin läpi hankkeen taustaa ja tavoitteita, jonka jälkeen pienryhmät miettivät keskustaajaman kehittämistä kirjoittamalla ja piirtämällä muistiinpanoja. Lopuksi pienryhmien tuotokset käytiin yhteisesti läpi.

Työpajasta tiedotettiin Kuortaneen kunnan nettisivujen ja somekanavien kautta (Facebook ja Instagram), kauppojen ilmoitustaulujen mainoksilla sekä erilaisten sähköpostilistojen välityksellä. Lisäksi hankkeen aloitus sai hyvin huomiota paikallislehdissä, Viiskunnassa ja Lakeuden Portissa.

2. Työpaja

Hankkeen toinen työpaja järjestettiin 25.11.2020 Nuorisokellarin tiloissa. Työpaja oli tälläkin kertaa avoinna kaikille asiasta kiinnostuneille kuntalaisille, yhdistysaktiiveille, yrittäjille ja luottamushenkilöille. Työpajaan osallistui 6 innokasta kuntalaista. Tälläkin kertaa käytiin läpi hankkeen taustaa ja tavoitteita, jonka jälkeen jatkettiin keskustelua yhteisesti keskustaajaman kehittämisestä. Työpajan ideat kerättiin yhteen.

Työpajasta tiedotettiin Kuortaneen kunnan nettisivujen ja somekanavien kautta (Facebook ja Instagram), kauppojen ilmoitustaulujen mainoksilla sekä erilaisten sähköpostilistojen välityksellä.

TERVETULOA IDEOIMAAN!
KAFFIA JA TEETÄ TARJOLLA
ALKAEN KLO 17.30!

European Regional Development Fund
Keskustaajaman kehittäminen

LEADER

Kuudestaasta

KUORTANE

Kuortaneen kunta

3. Työpaja/Yrittäjät

Hankkeen kolmas työpaja/workshop järjestettiin yrittäjille 2.12.2020. Tilaisuus järjestettiin Kuortaneen Urheiluopistolla, Kuortaneen Yrittäjät ry:n aamiaistilaisuuden yhteydessä. Työpajaan osallistui kymmenen eri alojen yrittäjää, jotka toivat monipuolisesti esille ideoitaan ja visioitaan Kuortaneen keskustaajaman kehittämiseksi.

Työpajasta tiedotettiin yhteistyössä Kuortaneen Yrittäjät ry:n kanssa sekä kunnan että yrittäjien somekanavissa, että erilaisten sähköpostilistojen kautta.

4. Työpaja

Hankkeen neljäs työpaja oli avoinna kaikille asiasta kiinnostuneille kuntalaisille. Se järjestettiin 22.4.2021 ja siihen osallistui viisi kuntalaista. Työpaja työskentely aloitettiin käymällä läpi aiempien työpajojen tulokset kategorioittain. Tämän jälkeen käytiin vapaata keskustelua ja ideointia keskustaajaman kehittämisestä.

Työpajasta tiedotettiin Kuortaneen kunnan nettisivujen ja somekanavien kautta (Facebook ja Instagram), kauppojen ilmoitustaulujen mainoksilla sekä erilaisten sähköpostilistojen välityksellä.

5. Osaamisen aamu: Tulevaisuuden kuntakeskusta

Järjestimme Kuortaneen kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille ”Osaamisen aamun”, jonka aiheena oli ”Tulevaisuuden kuntakeskusta, millainen on tulevaisuuden vetovoimainen kuntakeskustaajama?” Tilaisuus järjestettiin Teams-yhteydellä ja tilaisuuden asiantuntijapuheenvuoron käytti professori Ari Hynynen Tampereen yliopistosta.

6. Hei, me siivotaan!

Huhtikuussa 2021 järjestetyssä työpajassa virisi ajatus koko kylän yhteisestä siivouspäivästä. Kyseinen siivouspäivä järjestettiin keskiviikkona 12.5. Siivouspäivään kannustettiin osallistumaan kaikkia kuntalaisia, työyhteisöjä, seuroja, yhdistyksiä ja kouluja. Siivoamisen toivottiin keskittyvän keskustaaajaman alueelle, mutta kannustimme myös kyllä aktivoitumaan siivouspäivään. Siivouspäivään ilmoittautui päiväkotit, Ruonan ja Leppälän koulut, lukio, kunnanviraston väki sekä joukko vapaaehtoisia kuntalaisia. Päivään osallistui pitkästi yli 200 henkeä aktiivisia talkoolaisia ja jätesäkit täyttyivät roskista, risuista ja lehdistä. Kuortaneen kunta lahjoitti jätesäkit ja teknisen toimen kanssa tehtiin yhteistyötä täysien jätesäkkien keräämisessä. Hanke kustansi talkoovirkokkeet: vissyä, mehua, jäätelöä ja pullaa.

Siivouspäivästä tiedotettiin kunnan nettisivuilla ja somekanavissa. Lisäksi tietoa välitettiin sähköpostilistojen kautta sekä kauppojen ilmoitustauluille viedyllä ilmoituksilla. Siivouspäivän tiimellyksessä käytiin aktiivista keskustelua keskustaaajaman kehittämisestä. Tempaus lisäsi yleistä tietoisuutta yhteisten alueiden yhteisestä huolehtimisesta.

Seuraava työpajojen sarja järjestettiin koronapandemian laannuttua alkuvuodesta 2023.

7. Nuorisovaltuuston työpaja

Järjestettiin 17.1.2023 kunnantalolla. Mukana oli seitsemän nuorta.

8. Kunnanvaltuuston työpaja

Työpaja järjestettiin 30.1.2023 kunnantalolla. Mukana oli 25 henkilöä.

9. Toimintakeskuksen työpaja

Työpaja järjestettiin Kuusiolinnalla Oy:n kehitysvammaisten toimintakeskuksessa 2.2.2023. Mukana oli yhteensä 15 asiakasta ja henkilökunnan jäsentä.

10. Lukion työpaja

Lukiolla 13.2.2023 järjestettyyn työpajaan osallistui 23 lukiolaista.

11. Olotilan työpaja

Tämän työpajan kohderyhmänä olivat seniorit ja se järjestettiin Olotila-kokoontumisessa Kauppakeskus Kuurnan kokoustiloissa 14.2.2023. Työpajaan osallistui neljä henkeä.

12. Avoin työpaja

Kevään kaikille avoin työpaja järjestettiin keskiviikkona 8.3.2023 Nukessa. Työpajaan osallistui 11 henkeä.

13. Alvarin koulun vanhempaintoimikunnan työpaja

Alvarin koulun vanhempaintoimikunnan kanssa järjestettiin työpaja 16.3.2023. Työpaja pidettiin Alvarin koululla ja siihen osallistui 13 vanhempaa.

Kevään 2023 työpajoissa ideoita haettiin monipuolisesti eri näkökulmista. Näkökulmia olivat mm. eri vuodenajat, mitä maailmalta voisi tuoda Kuortaneelle ja eri ikäryhmien viihtyminen. Tilaisuuksien kulku oli hyvin vapaamuotoista ja keskustelevaa. Vaikka tilaisuuksiin oli laadittu keskustelun edistämiseksi tietty ohjelma, eteni jokainen tilaisuus keskusteluineen omaa reittiään.

Toinen vaihe (kevät 2023-talvi 2023–24)

Suunnitelman mukaan hankkeen toisessa vaiheessa kerätyt ideat ja ajatukset kerätään yhteen ja koostetaan ohjaavat periaatteet, joiden mukaan hankkeessa tuotetaan rakennusarkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun ammattilaisia käyttäen vähintään kolme vaihtoehtoista visuaalista mallinnusta Kuortaneen keskustaaajaman kehittämiseksi. Nämä mallit julkaistaan hankkeen sivustolla ja niitä voi vertailla äänestämällä keskenään.

Loppukevään 2023 aikana käytiin läpi myös aikaisempia suunnitelmia mitä keskustaaajamaan on suunniteltu muttei toteutettu. Näistä suunnitelmista nousi esiin Hyvinvointipuutarha Majanrannan alueelle. Suunnitelma on laadittu 2012 ja käytännössä toteuttamatta, mutta pienillä muutoksilla toteutettavissa myös tänä päivänä.

Samaan aikaan hankkeen kanssa Tampereen yliopiston hankkeet TAKO (Työ ja asuminen korona-arjessa) ja JOTAR (Joustavan ja terveellisen asumisen rakentajat) suunnittelivat tulevaisuuden asumista ns. Joukolan ja Jennylän tontille kunnantalon ja terveysaseman välittömään läheisyyteen. Suunnitellussa puurakenteisessa kerrostalossa tavoitteena oli yhdistää vanhemman väen ja opiskelijoiden asumista ja tuoda myös liikkuvia palveluja lähelle asukkaita.

Kuortaneen kunta
Julkaisija: Tuomas Ojajärvi · 6. syyskuu 2023 · 🌐

Keskustaajaman kehittämisen suunnitelmavaihtoehtojen esittely Nukessa tiistaina 12.9. klo 18.

Tilaisuudessa suunnitelmavaihtoehtoja esittelemässä arkkitehti SAFA Jorma Keskiikiikonen. Suunnitelmien pohjalta laaditaan lopulliset versiot keskustaajaman kehittämiseksi.

Kahvitarjoilu.
Tervetuloa rohkeasti mukaan!

**Keskustaajaman kehittämishanke:
Suunnitelmien esittely
Nukessa ti 12.9. klo 18**

Näytä kävijätiedot

11

Tykkää Kommentti Jaa

Kirjoita kommentti...

Kuortaneen kunta suunnitteli samaan aikaan omana työnä ns. hallintokorttelin aluetta, joka koostuu Alvarin uuden ja entisen koulun, kirjaston, kunnantalon ja päiväkodin alueesta. Alueella on vapaa-ajan palvelujen lisäksi myös julkisten palvelujen suunnittelua. Hanke on tehnyt yhteistyötä hallintokorttelin suunnittelun kanssa ja monia kehittämishankkeessa nousseita ajatuksia on suunnitelmissa toteuttaa hallintokorttelin alueella.

Kevään tilaisuuksien jälkeen työpajojen ajatukset koottiin yhteen. Ajatuksia taulukoitiin myös mahdollisten toteuttamispaikkojen suhteen. Koska Hallintokorttelin, Joukolan ja Jennylän tontille ja Majanrantaan oli valmiit tai valmistelussa olevat suunnitelmat, muodostui hankkeen kolmeksi suunnittelualueeksi Kuurnan ympäristö ja Keskustie, Hallisenlammen ranta sekä Kirkkoranta.

Lisäksi ulkoilureitit nousivat esiin monissa työpajoissa. Hankkeessa päätettiin listata ja alustavasti suunniteltiin toivottuja ulkoilureittejä. Suunnitelluista reiteistä merkittävin on rantareitti, joka on Kuortaneenjärven ranta myötäilevä ulkoilureitti koko keskustaajaman matkalla Urheiluoipiston alueelta Majanrantaan.

Alkukesästä suunnittelutoimisto kilpailutettiin ja työ Aluetaito Oy:n ja Arkkitehti SAFA Jorma Keskiikiikosen kanssa alkoi heti lomakauden jälkeen. Työ alkoi työpajojen ideoiden läpikäynnillä, joiden pohjalta laadittiin kaksi eri versiota jokaisesta kolmesta alueesta.

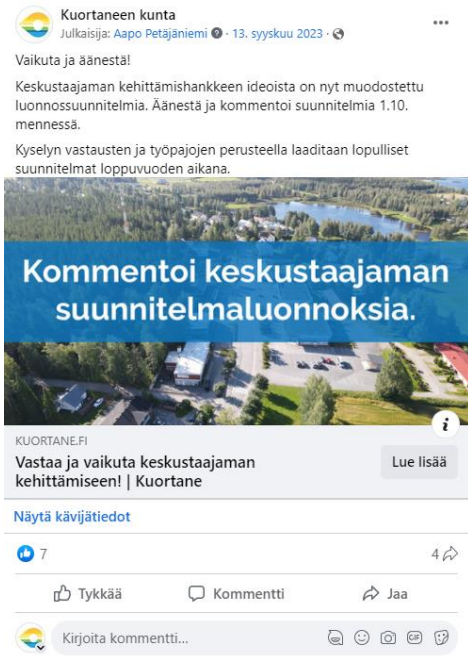
Suunnitelmat laadittiin piirtämällä. Suunnitelmista pyrittiin tarkoituksella tehdä erilaisia ja osittain myös huomiota herättävän rohkeita ja toteutettavuuden rajamailla. Lisäksi niihin pyrittiin laajasti ottamaan mukaan ideointivaiheessa tulleita ideoita.

14. Suunnitteluvaihtoehtojen esittely työpaja

12.9.2023 järjestetty työpaja oli avoin suunnitelmaversioiden esittely ja keskustelutilaisuus. Paikalla oli myös Arkkitehti SAFA Jorma Keskikiikonen esittelemässä suunnitelmia. Keskustelu suunnitelmista oli hyvää ja monipuolista. Tilaisuus sai myös hyvin medianäkyvyyttä, kun Viiskunta-lehti kirjoitti laajan jutun tilaisuudesta ja suunnitelmista. Työpajaan osallistui 12 henkilöä.

Tilaisuuden jälkeen avattiin yleinen nettikysely suunnitteluvaihtoehtoista niiden paremmuudesta. Kysely toteutettiin Webropol-alustalla. Kyselyä markkinoitiin aktiivisesti ja vastauksia tuli yhteensä 57 kappaletta.

Nettikyselyn ja työpajan tulosten perusteella laadittiin lopulliset suunnitelmat. Lopulliset suunnitelmat laadittiin ensin käsin piirrettyinä ja kun kaikkien elementtien toteutettavuus oli varmistettu, laadittiin suunnitelmista digitaaliset versiot.

15. Päätöstilaisuus ja keskustelutilaisuus

Lopulliset suunnitelmat esiteltiin 12.12.2023 järjestetyssä tilaisuudessa kunnantalon valtuustosalissa. Tilaisuus oli avoin ja sinne oli kutsuttu myös kunnanvaltuutetut. Paikalla oli Arkkitehti SAFA Jorma Keskikiikonen esittelemässä suunnitelmia. Hankkeessa luotujen suunnitelmien lisäksi käytiin läpi myös hankkeessa esiin nostettuja vanhoja suunnitelmia ja hankkeen rinnalla toteutettuja suunnitelmia. Tilaisuuteen osallistui 12 henkilöä.

Hankkeen tulokset ovat esillä kunnan sivuilla (<https://kuortane.fi/keskustaajamankehittamishanke/>). Lisäksi tuloksista tiedotettiin kunnan tiedotuslehdessä Nokipostissa, joka ilmestyi helmikuussa 2024.

Kuortaneen taajamahanke etenee vauhdilla

Kuortaneen kunnan elinkeinotoimen tiistaina järjestämässä yleisötilaisuudessa käytiin läpi keskustajamassa koskevia kehityssuunnitelmia.

Sariotta Orosstrand
osastojohtaja (kuortaneen)

Partisyytimme on alkuvuonna lauantaina ja saapuu tiistai-ilta koulukeskukseen. Nukteen keskustelun Kuortaneen taajaman kehittämisestä. Kunnan elinkeinotoimen järjestämässä tilaisuudessa esitteli elinkeinovastaava Aapo Petäjäniemi ja arkkitehti (SAFA) Jorma Keskinen kuortaneen taajaman kehittämisestä. Kuortaneen keskustajama tarkoittaa Keski- ja Kirkkosen ympäristöä kanta-alue ja Kuortaneen alueen välillä. Kehityssuunnitelmat ovat peräisin kymmenestä kunnallisesta järjestetystä ideatöppästä. Keski- ja Kirkkosen on toteuttamassa ideoiden pohjalta kunnan luonnonvarat, joita jokainen käytiin tilaisuudessa läpi.

toissa lehtimisseni, Petäjäniemi lupasi.

Toiminnallisuutta ja turvallisuutta - Keski- ja Kirkkosen on toteuttamassa ideoiden pohjalta kunnan luonnonvarat, joita jokainen käytiin tilaisuudessa läpi.

”Tarvitaan enemmän elämää ja paikkoja, joissa ihmiset voivat viettää aikaa. Nyt sellaisia ei juuri ole.”

”Toki kaikissa näissä pitää huomoida ympäristönsuojelu ja sen käytännöllisyys, eräs kuntalaisten painotti.

Ulkokäyttöä pidetään tärkeinä - Hällisenlaumen alueelle luonnonvarat on ikään kuin pikku-aluetta, kioskia, maa- ja metsätalouden alueita ja uikokkupaikka. ”Oisi kyllä hyvä, jos koirille oisi sellaisia oireita oma rantaansa. Ei näisi enää niin paljon keskustajamaa, missä oisi saa uittaa ja missä ei, osallistajat pohjoitit. Kirkkosen alueella on ehdotettu

Nuortokeskuskuolella karttoja esitteli arkkitehti Jorma Keskinen on aikoinaan osallistunut myös Kuortaneen kunnantalon ja puutarhakäytön suunnitteluun.

Espooista Kuortaneelle paluumuuttanut Eija Vehmas piti tilaisuudessa osallistamasta tilaisuus - keskustelun alueeseen kuuluu paljon sukun vanhoja maita. Siskin taajaman alue on minulle hyvin tärkeä. KUORTANE SEUTUKUNTA (Orosstrand)

laajennuksessa esillä lampialuetta, ulmahyppymatkaa, autotietojoukko - leikkikenttää, aalloittamattajaa ja jopa tekopalmuja. Myös kirkkorantaan uusin pöytätyöyrien matkailualueiden tilanne on esittynyt keskustelijoita. He muistuttivat kunnallisesta ideasta, esimerkiksi Alvarin vanhan koulun alueella ja reitistöä koskevat suunnitelmat, Petäjäniemi soveltui. ”Ny on siis jokaisella kuortaneella hyvä osuus vaikuttaa keskustajamaa kehittämiseen ja elävöittämiseen.

4.2.2 Aikataulu

Hankkeen alkuperäinen toteutusaika oli vuoden 2021 loppuun. Koronapandemia kuitenkin esti kokoontumisen ja yhdessä suunnittelun, jonka vuoksi hanke venyi. Lisäksi hankkeen vetäjä vaihtui kahdesti, joka myös aiheutti hankkeen etenemisen hidastumista.

Hankesuunnitelmassa hankkeen aikatauluksi oli määritetty 1.4.2020 - 31.12.2021. Hanke saatiin käynnistymään elokuussa 2020 ja ensimmäinen työpaja pidettiin syyskuussa 2020. Valitseva poikkeusaika haastoi hankkeen käynnistämistä sekä tiedonkeruuvaihetta. Suunniteltuja työpajoja jouduttiin perumaan ja siirtämään. Osallistuminen työpajoihin oli niukempaa rajoitusten vuoksi. Ensimmäinen työpajojen sarja järjestettiin syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana ja toinen sarja talvella 2023. Hankkeen toinen vaihe, jossa ideat koottiin suunnitelmiksi, toteutettiin kevään 2023 ja talven 2023/24 välillä.

Hankaikaa jatkettiin useampaan otteeseen aikaisemmin mainittujen syiden vuoksi. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa vuodeksi ensi 31.12.2022 asti ja myöhemmin 31.12.2023 asti. Kolmas jatko aika haettiin vielä 29.2.2024 asti, että hankkeen lopputyöt saatiin rauhassa toteutettua.

4.2.3 Resurssit

Hankkeen vetäjänä on toiminut Kuortaneen kunnan elinkeinovastaava. Hän hoiti hanketta muiden työtehtäviensä ohessa. Haastetta on tuonut elinkeinovastaavan vaihtuminen kaksi kertaa hankkeen aikana sekä ajan riittävyys hankkeen toteuttamiseen. Hankkeen vastaavina on toiminut Aki Ruotsala, Teija Uitto-Kohonen ja Aapo Petäjäniemi

Hankkeen talouden hoiti Kuortaneen kunnan hallinto-osasto.

4.2.4 Toteutuksen organisaatio

Hankkeen toteuttanut organisaatio oli Kuortaneen kunta. Hankkeen vastuuhenkilönä toimi kunnan elinkeinovastaava.

Alueiden suunnittelu kilpailutettiin. Tarjoukset pyydettiin kolmelta toimijalta, joilla oli kokemusta aluesuunnittelusta Kuortaneella tai lähialueilla. Tarjoukset tuntihinnoista pyydettiin Aluetaito Oy:ltä, Plandea Oy:ltä sekä Heikkinen & Kangasaho arkkitehdeilta. Edullisimmat tuntihinnat tarjosi Aluetaito Oy. Valinta tehtiin hinnan perusteella.

Aluetaidon suunnittelutyöstä ja alkuvaiheen suunnitelmavaihtoehdoista vastasi isolta osin Arkkitehti SAFA Jorma Keskiikonen. Lopullisista digitaalisista piirustuksista vastasi rakennusmestari Jaana Huhtamäki.

4.2.5 Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kustannukset jakoutuivat hakemusvaiheessa seuraavasti:

Kustannuslaji	Euroa
Palkat	12 549,10
Vuokrat	860,00
Ostopalvelut	11 450,90
Muut välittömät kulut	2 128,22
Laskennalliset yleiskustannukset 24 %	3 011,78
Vastikkeeton työ	7 500,00
YHTEENSÄ	37 500,00

Hankkeeseen haettiin 80 % julkinen tuki ja 20 % yksityinen rahoitus suunniteltiin toteutettavan täysin vastikkeettomana työnä.

Hankkeen toteutuneet kustannukset poikkesivat hakemusvaiheen suunnitelmasta, mutta kustannusrakenteen muutoksista on keskusteltu ja sovittu rahoittajan edustajan kanssa. Toteutuneet kustannukset syntyivät pääosin henkilöstökuluista ja ostopalveluista. Vuokria ei syntynyt hankkeessa ollenkaan, koska hanke hyödynsi kunnan tiloja. Myös muut välittömät kulut olivat arvioitua pienemmät, koska mm. markkinointia toteutettiin osittain omana työnä. Palkkakustannukset kasvoivat lisääntyneen oman työn vuoksi, jonka lisäksi hankkeen venyminen ja inflaatio nostivat hankkeen kustannustasoa loppupuolella.

Vastikkeettoman työn osuus jäi alle suunnitellun tason, koska hankeajan alkupuolen korona ja sen tuomat rajoitukset rajoittivat yleisötilaisuuksia. Lisäksi järjestetyt työpajat eivät houkuttelleet suunnitellusti osallistujia. Vastikkeettoman työn osuutta yksityisessä rahoituksessa korvasi Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilojen osallistuminen hankkeeseen.

Kokonaisuudessaan hanke toteutettiin budjetin puitteissa.

4.2.6 Raportointi ja seuranta

Hankkeen etenemisestä on raportoitu säännöllisesti maksatusten ja muutoshakemusten yhteydessä. Rahoittajan kanssa on hankkeen aikana pidetty yhteyttä myös muilla tavoin ja pidetty rahoittaja ajan tasalla hankkeen etenemisen suhteen.

Lisäksi hankkeen etenemistä on seurattu Kuortaneen kunnan omassa päätöksenteossa.

4.2.7 Toteutusoletuksien ja riskien

Hankkeen suunnitteluvaiheessa riskeinä nähtiin, ettei hanke saa riittävästi huomiota ja mahdollisia osallistujia. Toisena riskinä nähtiin, etteivät visuaaliset mallinnukset ole realistisesti toteutettavissa tai että annetuilla resursseilla emme saa riittävän laadukkaita ehdotuksia. Ensimmäinen riski toteutui osittain osallistujamäärien suhteen. Hanke sai kuitenkin korvattua puuttuvaa vastikkeetonta työtä ulkopuolelta saadulla yksityisellä rahoituksella.

Toisena riskinä nähty mallinnusten realistinen toteuttaminen ja resurssien riittävyys laadukkaiden ehdotusten laatimiseen otettiin huomioon koko suunnittelun ajan. Realistinen toteuttaminen rajasi tai muutti osaa kerätyistä ideoista toteuttamiskelpoisemmiksi jo suunnitteluvaiheessa. Resurssien riittävyys ehdotuksiin pyrittiin varmistamaan, että alkuvaiheen luonnoksia laadittiin arkkitehdin piirroksina ja vasta lopulliset suunnitelmat laadittiin tietokonepohjaisina.

Hanketta suunnitellessa, emme osanneet varautua koronapandemiaan. Pandemia ja sen tuomat kokoontumisrajoitukset vaikeuttivat hankkeen toteuttamista. Tämä myös rajoitti pidemmän aikaa ihmisten osallistumista yleisötilaisuuksiin, vaikka kokoontuminen olikin jo täysin sallittua.

Lisäksi hankkeen vetovastuu on hankeaikana vaihtunut kahdesti, Kuortaneen kunnan elinkeinovastaavan vaihtuessa. Vaihdot hidastivat hankkeen toteuttamista.

4.3 Yhteistyökumppanit

Hankkeessa tehtiin yhteistyötä työpajojen suhteen useiden yhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Työpajakumppaneina oli mm. Kuortaneen Yrittäjät, Kuusiolinna Oy:n Kuortaneen toimintakeskus sekä Kuortaneen lukio.

Lisäksi hankkeen yhteistyötä tehtiin Tampereen yliopiston hallinnoimien TAKO (Työ ja asuminen korona-arjessa) ja JOTAR (Joustavan ja terveellisen asumisen rakentajat) hankkeiden kanssa,

Maanomistajakumppaneina hankkeessa olivat merkittävimmin Kuortaneen seurakunta, joka omistaa ison osan Kirkkorannasta sekä Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat, joka omistaa

Kuurnan torin alueen. Toteutuskumppanina suunnitelmien suhteen oli Aluetaito Oy. Hankkeen rahoitukseen osallistui Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat.

4.4 Tulokset ja vaikutukset

Keskeisimmät hankkeen tulokset ovat kolme kehittämissuunnitelmaa kolmeen kohteeseen Kuortaneen keskustaajamassa: Kuurnan alueelle, Hallisenlammen rantaan ja Kirkkorantaan.

Kuurnan alue ajateltiin kehittää tapahtumien ja kaupan keskuksiksi. Piha-alueen ajojärjestelyjä suunniteltiin selkeämmiksi. Mm. siirrettävillä torikopeilla ja lavan katsomoalueen katoksella on mahdollista luoda alueesta entistä parempi ulkotapahtumien keskus. Alueelle myös suunniteltiin lisää

oleskelutiloja ja istutuksia, jotka tekevät alueesta viihtyisämmän. Alueelle jätetiin nuorisotilojen läheisyyteen myös nuorille ideointialuetta. Alueella on myös laajentumismahdollisuuksia. Esimerkiksi torin kehittyessä parkkialueen pohjoispuolella oleva pelto voisi olla siihen soveltuva alue. Nykyisessä suunnitelmassa tämä yksityinen alue on optiona mutta toria on hahmoteltu luonnoksessa. Harmaana pidettyä Keskustietä suunniteltiin viihtyisämmäksi paikkakunnan historiaa korostavilla valaisinpylväillä sekä liikennejakajilla, joissa on istutuksia.

Hallisenlammen rannassa on nyt suosittu leikkipuisto, mutta muuten alue on vajaakäytöllä. Hankkeessa alueelle suunniteltiin erilaisia aktiviteetteja mm. koirapuisto, ulkokuntosali sekä viljelypalstoja. Tällöin alueelta löytyisi tekemistä monipuolisesti kaikille kuntalaisille. Aluetta pystytään kehittämään pala kerrallaan. Suojaisana paikkana, Hallisenlammen jää olisi oivallinen paikka retkiluistelulle sekä muulle talviliikunnalle. Tämä lisäisi alueen ympärivuotista käyttöä.

Kirkkorantaa hankkeessa kehitettiin pitkälti siirrettävin elementein. Tämä ottaa huomioon alueen herkän ympäristön. Tavoitteena oli lisätä rannan viihtyisyyttä kaikille ikäryhmille sekä lisätä rannan käyttöä myös hellepäivien ulkopuolella. Aurinkovarjoilla tuodaan ”Etelä-Pohjanmaan Rivieralle” etelän rantojen tunnelmaa ja pelikenttäpaikoilla mahdollistetaan esimerkiksi rantaurheilutapahtumien järjestämisen alueella. Laituri mahdollistaa alueelle

ainutlaatuisia oleskelutiloja. Pysäköintialue on suosittu epävirallinen pysäköintialue matkailuautoille. Sähkötolpilla mahdollistetaan järjestelmällisempi matkaparkkitoiminta alueella.

Hankkeessa toteutettiin myös alustavaa ulkoilureittisuunnittelua toivottuihin kohteisiin. Merkittävin uusi reitti on rantaa pitkin kulkeva rantaulkoilureitti. Reitti voi olla ainakin osittain esteetön. Reitti alkaisi Urheiluopistolta jatkuen rantaa myötäillen aina Majanrantaan Kaarankajoen suulle ja toisi näin järveä lähemmäksi kuortanelaisten arkea.

Vuonna 2023 kunta toteutti omana toimintanaan Hallintokorttelin ja Alvarin koulun alueen suunnittelua. Tämä suunnittelu on tehty yhteistyössä ja täydentää monilta osin kehittämishankkeen suunnitelmia ja osa hankkeessa toivotuista elementeistä, kuten pump track-rata on suunniteltu toteutettavaksi tälle alueelle.

Hankkeen rinnalla toteutui Tampereen yliopiston TAKO ja JOTAR-hankkeet, joissa yhtenä suunnittelukohteena oli uusi puukerrostalo ns. Joukolan ja Jennylän alueelle. Hankkeiden sivuilta löytyy aiheeseen liittyvää tutkimusta ja materiaalia: <https://projects.tuni.fi/tako-jotar/>

Lisäksi hankkeessa haluttiin nostaa jo luotuja käyttökelpoisia mutta osin unohduksiin painuneita suunnitelmia. Yksi tällainen on Majanrannan alueen hyvinvointipuutarha. Suunnitelma on pienin muutoksin hyvin käyttökelpoinen tänä päivänä.

Hankkeessa kertyi myös paljon pieniä kehittämisajatuksia ja palveluihin liittyviä toiveita. Näitä ovat esimerkiksi siisteyteen, valaistukseen ja istutuksiin liittyvät ajatukset. Ne eivät välttämättä näy suuripiirteisimmissä aluesuunnitelmissa, mutta niiden tulisi olla osana alueiden toteutusta. Pienet hyvin hoidetut yksityiskohdat ovat usein asioita, jotka lisäävät alueiden viihtyisyyttä merkittävästi. Laadukas toteutus tulisikin olla keskeisenä osana keskustajaaman kehittämistä.

Ympärivuotisuuteen pyrittiin suunnitelmissa kiinnittämään huomiota. Valaistuksella ja istutuksilla voidaan tuoda elämyksellisyyttä eri vuodenaikoihin. Esimerkkeinä keväällä näyttävästi kukkivat kirsikkapuut, joita oli sijoitettu Kuurnan alueelle ja ruusupuisto, joka oli suunniteltu Kirkkorannan läheisyyteen.

Hankkeen avulla saatiin aktivoitua yhteiseen kehittämiseen laajasti myös sellaisia ryhmiä, jotka eivät normaalisti osallistu aktiivisesti keskustajaaman kehittämiseen. Hanke kokosi kehittämään monipuolisesti nuorista senioreihin ja myös erityisryhmiä.

Hankkeen vaikutuksia voidaan jo nähdä. Esimerkiksi hankkeessa toivottiin lisää roska-astioita teiden varsille ja julkisille paikoille. Kesän 2023 aikana roska-astioita lisättiin. Lisäksi vuoden 2024 Kuortaneen kunnan talousarviossa on varauduttu mm. rantareitin rakentamiseen,

Hallisenlammen venelaiturin parantamiseen ja joihinkin muihin hankkeessa nousseisiin toiveisiin.

5 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hankkeessa luotujen suunnitelmien toteuttaminen on selkeä jatkoaskel keskustaajaman kehittämisessä. Osa kohteista, kuten ulkoilureitit, tarvitsevat tarkempaa maastosuunnittelua. Osa kohteista vaatii myös jatkoneuvotteluja kiinteistöjen omistajien kanssa. Suunnitelmat on pyritty laatimaan niin että niiden toteuttaminen osissa on mahdollista. Osissa tekeminen on myös toteuttamisen kannalta realistisempi vaihtoehto.

Hankkeessa keskityttiin pääosin julkisiin tiloihin. Valtaosa keskustaajamastamme ja sen ulkoisesta ilmeestä muodostuu yksityisten omistamista kiinteistöistä. Yksityisten kiinteistönomistajien sitouttaminen keskustaajaman ilmeen kohentamiseen on keskeinen osa viihtyisyyden lisäämisessä.

Kunta on sitoutunut hankkeeseen sen alusta lähtien ja on sitoutunut ottamaan visuaaliset mallinnukset huomioon tulevaisuuden kaavasunnittelussa ja keskustaajamaa kehittäessä. Jatkotavoitteena on, että kunnan lisäksi myös alueen muut toimijat, kuten yhdistykset lähtisivät aktiivisesti mukaan keskustaajaman kehittämiseen omalta osaltaan. Yhteistyö ja laaja toimijajoukko on ainut vaihtoehto, että kaikki keskustaajaman kehittämishankkeen suunnitelmat saataisiin toteutettua.

Suunnitelmien toteuttamisessa voidaan hyödyntää monessa kohdin maaseuturahoitusta esimerkiksi yleishyödyllisiin investointeihin.

6 Allekirjoittajat ja päiväys

Kuortaneella 6.3.2024

Aapo Petäjaniemi, Hankkeen vastuhenkilö

7 Liitteet

Kuurnan ympäristö lopullinen aluekaavio

Kuurnan ympäristö luonnos A

Kuurnan ympäristö luonnos B

Hallisenlammen lopullinen aluekaavio

Hallisenlammen luonnos A

Hallisenlammen luonnos B

Kirkkoranta lopullinen aluekaavio

Kirkkoranta lopullisen aluekaavion osakuva

Kirkkoranta luonnos A

Kirkkoranta luonnos B

Webropol-kysely

Reittisuunnitelma

Aikaisempi hyvinvointipuutarhasuunnitelma